Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

{829305521}

טקַא רעטירד

Visual Library

ראס יונגעל הערט. (הויך) ברוטום האט אַ בקשה צוא צעזאר'ן; און צעזאר וועט איהם גיוויס אָפּ זאגין. מיר איז שלעכט.... אַך! לויף גיכער לוציוס, און גיב אָפּ מיין מאנן אַ גריסס פֿון מיר, זאג איהם אז איך זיפֿץ ניט. נאך דעם קעהר זיך אום צוא מיר מיט זיין אנטוואָרט.

דריטער אַקט

1-טע קארטינא.

קאפיטאליא, אסיפת סענאטארען. א מחנה מענטשין אויף דער גאס, וויא מע געהט אין קאפיטאליע, אין בתוכם איז דא ארטערמעדאריוס אונ דער מבשר, קולות, עס קומען אן צעזאר, ברוטוס, קאססיוס, דעציוס, מעטעלליוס, טרעבאניוס, ציננא, אנטאניוס, לעפּידוס, פאפּיליוס, פאבליוס, אונ נאך אנדערע.

צעזאר

היינט איז יודום מאַרטום!

מבשר

יאָ, נאר זייא זענין נאך ניט איבער גיגאנגין, מע האט נאך יודום מאַרטען ניט גיפאַטערט, אלואי סע זאל זיין גוט!..

ארטעמידאריום

גילויבט ביסטו הערר צעזאר, איך בעט דיך, לייען איבער דיזעס קוויטעלע.

דעציום

טרעבאניוס וויל, אז דוא זאלסט אין אַ פֿרייער צייט איבער לייענין זיין בקשה.

ארטעמידארוס

אוי, צעזאר, לייען פֿריער מיינע, זיא גיהער זיך אָן פֿיעל נעהנטער מיט צעזאר'ן. לייען איבער גינעדיגער צעזאר!

צעזאר

וואס עס גיהער זיך אָן צוא אונז, וועלין מיר שפעטער באטראכט'ן.

ארטעמידארוס

לייג ניט אָפּ, לייען באלד איבר מיין קוויטעלע, צעזאר!

צעזאר

ער איז אַ משוגענער?

פאבליוס

לאז דורך געהן, ברידער.

קאססיוס

נאך וואס שטיפט איהר זיך אַ גאנצער עולם, מיט בקשות, אויף דער גאס? געהט בעסיר אין קאפיטאליע.

(צעזאר קומט אן אין קאפיטאליע, דיא איבעריגע געהן נאך נאך איהם. אללע סענאטארען שטעהן אויף).

פאפיליוס (צוא קאססיוס'ן)

איך ווינטש דיר אוספיעחען אין אייער פֿאָרזאָטצונג.

קאססיוס

וואס פֿאר אַ פֿאָרזאָטצונג, וואס מיינסט דוא?

פאפיליוס

זאיי גיזונד.

ברוטוס

וואס ריידט פאפיליוס ליענא?

קאססיוס

ער ווינשט צוא אונזער פֿארזאטצונג — פֿארטשריט. איך האב מורא, אז מיר זענין שוין נים ענטדעקט.

ברוטוס

קוק, ער גערט צוא, צוא צעזאר'ן; גיב אַכטינג.

קאססיוס

זייא, קאסקא, גיכער! מיר האבן מורא, אז אונזער פֿאָר-זעטצונג איז ענטדעקט. ברוטוס, וואס טוהט מען? אז פֿון אונזער אָפריידונג ווייסט מען שוין, אָדער איך אָדער צעזאר, איינער פֿון דיא צווייא, מוז דאָ פֿארלאָרין ווערין . . . . אוי, איך וועל זיך דערהאַרגינען!

ברוטוס

זאיי בייא זיך שטארק, קאססיוס. פאפיליוס לענאַ רעדט גיווים וועגין איין אנדערי זאך; קוק — ער לאכט, און צעזאר ווערט נים פֿארבּיטין אויף'ן פנים.

קאססיוס

טרעבאניוס ווייסט וויא אזויא זיין ראָללע שפילין; באמערק, ער האט אוועק גיפֿיהרט אנטאניוס'ן.

(אנטאניוס און טרעבאניוס געהן אוועק, צעזאר און דיא סענאטארען זעצין זיך אויף זייערע ערטער).

וויא איז צימבער? לאז ער אָפּ געבין צעזאר'ן זיין בקשה (прошеніе) תיכף ומיד.

ברוטוס

ער גיט זיא שוין אָפּ; לאָמיר צוא געהן נעהנטער און מיר וועלין איהם אונטער האלטין.

ציננא

דוא, קאסקא, דארפֿסט דער ערשטער אויף הייבין דיא האַנד.

צעזאר

אלע האבין זיך שוין צואנויף גיזאמעלט ? נא , וואס פֿאר אַ
שלעכטס דאַרף איך מיט'ן סענאט אויסוואָרצלין ? !

מעטעליוס

גרויסער אונ שטארקער צעזאר ! מיין אונטערטעניג האַרץ וויל
איך אונטער דיין כסא-מלוכה אונטערוואַרפֿין .

צעזאר

איך מוז דיר פֿריער זאגין צימבער ; קריעך גאר ניט דורך :
חניפה , אונ פֿאַלשקייש נעמין אריין אין פלען נאהר גיוויינליכע
מענטשין , וואס מאכין אַ קינדער שפיעל פֿון דעם וואס זייא האבין
פֿריער גירעדט . געה ניט מיט קיין נאַרישען גידאנק אונ מיין ניט
אז אין צעזארס אָדערין רינט אַזא בלוט , אז דער גייסט קאן זיך
איבערבייטין , פֿון דעם וואס נארנים ווערין איבערגעביטין , למשל
פֿון זיסע ריידעליך , מיט נידעריגע בייגאכצען , אונ מיט הינטישע
חניפה'ליך . איך האב איינמאהל גימשפט אז מע זאל דיין ברודער
ארוים שיקען , אונ דוא קריכסט חנפהנין אונ בעטין פֿאר איהם ,
וועל איך דיך אַ שליידער טאָן אזויא וויא אַ הונט פֿון וועג . זאלסט
ויסין , אז צעזאר האט רעכט , וויא אזויא ער טוהט אזויא איך גלייך

מעטעליוס

אוי ! סע איז דא ניטאָ עפים אַזא מענטש וואס זיין קול זאל
זיין איינגינעמענער פֿאר צעזאר'ן פֿון מיינעם , אז ער זאל קאני
בעטין רחמים ˙פֿאר מיין פֿאַרטריבענים ברודער ?

ברוטוס

איך שווער בייא מיין לעבין צעזאר , ניט פֿאר קיין חניפה א
איך בין אין גאנצין דיינער , נאר איך בעט דיך , אז פובליוס זא
פֿון דעם פֿארטרייבעניש אומגיקערט ווערדין .

צעזאר

ברוטוס !

קאססיוס

פֿערצייאונג, פֿערצייאונג. צעזאר! קאססיוס ווערט זיך שטעלין אויף דיא קניעס פֿאר דיר, אונ וועט בעטין רחמנות אויף צימבער'ן.

צעזאר

ווען איך זאל זיין אזויא וויא איהר, וואָלט איך גיקאנט בע-ריהרט ווערין; אז איך אליין זאל ליעב האבין יענעם ביטען, וואָלטין מיך יענעמס בקשות אויך גיקאנט ריהרין; איך בין אבער ניט אזעל-כער, איך בין אַ שטענדיגער, אזויא וויא דער צפון שטערין, וואס זאל זיך קיינמאהל ניט איבערבייטין, איז אויף'ן הימעל ניטא. דאָרט איז דא פֿיעל לויטערע שטערין, אונ אלע ברענין זייא, זייא שיינען, אונ בלישצען, אבער נאר איינער פֿון זייא פֿארבייט זיך קיין מאהל ניט. דאס נעמליכע איז אויף דער ערד; מענטשין אויף איהר איז דא אַ ים, נאר מענטשין — פֿלייש אונ בלוט, זייא זענין אזוי שלאַף, און צווישין זייא קאן איך נאר איינעם, וואס עס איז גאר אונמעגליך צוא איהם צוא טרעטין, ער איז אזויא האַרט אז קיין שום זאך קאן איהם צוא רידערין; דאס איז — צעזאר. דאס וועל איך אצונד באווייזין, איך האב איינמאהל גיריעשעט צימבער'ן ארוים טרייבין, וועל איך מיינע רייד ניט איבערבייטין.

צייננא

אוי, צעזאר!

צעזאר

אוועק! דוא ווילסט ריהרען דעם אָלימפּ?

דעציוס

גרויסער צעזאר!

צעזאר

דוא האסט דען ניט גיזעהן, אז ברוטוס האט אומזיסט דיא קניעס איינגיבויגין?

קאסקא

טאָה לאזין מיינע הענד רעדין פֿאר מיר!

(קאסקא שטעכט ארייִן זיין שפיעז אין צעזאר'ס האלז, צעזאר חאפט איהם אן פאר דער האנד, אין דער זעלבער צייט האבין איהם אן גיהויבין שלאגין פיעל אנדערע מיאטיעזשניקעס אונ צום סוף מארק ברוטוס).

צעזאר

אונ דוא, ברוטוס, אויך! טאָה שטארב זשע צעזאר!

(ער שטארבט, דיא סענאטארען מיט דעם גאנצען עולם לויפען גיך צוא דער קאטאסטראפע).

ציננא

פֿרייהייט, חרות! דער אכזר אין שוין טויט! לויפֿט שרייט אוים! זייט מפרסם דיא זאך אויף דיא גאַססין.

קאססיוס

לויפֿט גיכער אויף דיא טריבונעס, שרייט פֿרייהייט אונ חרות!

ברוטוס

עולם! סענאטאָרען! האט קיין מורא ניט, שטעהט, — איינטלויפֿט ניט! מיט דעם וואס האט ליעב גיהאט כבוד, אונ מיט יענעם גידיעספאָטירט, זענין מיר שוין קווית.

קאסקא

אריף אויף דער טריבונע, ברוטוס!

דעציוס

אונ קאססיוס אויך!

ברוטוס

וויא זשע איז פובליוס?

צינגא

אָט איז ער דא. ער איז זעהר דערשראָקין גיוואָרין פֿון דעם רעש.

מעטעלליוס

לאָממיר זיך שטאַרק צואַנויף זאַמלין! צעזאר'ס פֿריינד ... סע קען זיך טרעפֿין ...

ברוטוס

האָדיא שוין אוים לייגען, (צוא פאבליוס'ן) שטאַרק זיך פאבליוס, געגין דיר אונ אַנטקעגין דיא רימליאנעם טראַכטין מיר חלילה ניט קיין שלעכטס. זאג זייא דיזע ווערטער, פובליוס.

קאססיום

אונ געה תיכף אוועק, בכדי אַ דאם פֿאָלק וואס עס איז פליצלום אויף אונז אָן גיפֿאַלין, זאלין דיר עפים ניט אָפ טאָן, אלטער.

ברוטוס

יאָ, געה אוועק ווייטער, וועט אַ חוץ אונז קיינער ניט בע-שטראָפֿט ווערין פֿאר דיעזער אונזער שילד.

(טרעבאניוס קומט אן).

קאססיום

אונ וויא איז אנטאָניום?

טרעבאניום

ער איז מיט גרוים דערשרעק אַנטלאָפֿין אַ היים. מענער, פֿרויען אונ קינדער קוקין אָהן פֿארשטאנד, זייא לויפֿין אין רעווען, גלייך וויא דיא גאנצע וועלט עקט זיך.

ברוטוס

שיקסואל! דיין ווילין ווען מיר זעהן. מיר ווייסין אז פֿון דעם טויט ווען מיר זיך ניט אוים ווען, מענטשין קאנין זיך נאר צוא

שלאגין צוא איין הרחבת הזמן (отсрочка) אונ דערלענגערין עטוואס אונזערע טעג .

קאססיום

וועך עס נעמט אַראפּ צוואַנציג יאהר ביים לעבין , נעמט ער ביים שרעק פֿון דעם טויט אויך אזויא פֿיעל .

ברוטוס

אויב אזויא , איז דאך דער טויט — אַ טובה , מיר זענין צעזאר'ן — גוטע פֿריינד ; מיר האבין איהם פֿאַרקערצט דיא צייט וואס ער וואָלט זיך גישראקין פֿאר דעם טויט . בעגט זיך אן , רימליאנעס , ווערין מיר אָפּ וואַשין דיא הענד אין זיין בלוט , ביז דיא עלינבויגען , מיר ווערין פֿאַרבליטיגין אונזערע שווערדין , מיר ווערין ארויס געהן אויף'ן פלאַטץ , מיר ווערין מיט זייא אויף אונז טרעסלין , אונ מיר ווערין אוים שרייען גאנץ הויך : שלום ! פֿרייהייט אונ חרות !

קאססיום

יאָ , יאָ , לאָמיר זיך אָן בייגען און וואַשין דיא הענד ! סע ווערין אוועק דורות , אין פֿיעל מאהל , בייא קיזרים וואס זייא זענין נאך יעצט אויף דער וועלט ניטא , וועט מען שפיעלין אין דיא טע-אַטערין פֿיעל מאהל דיעזע סצענא , אויף אזעלכע שפראַך וואס זענין אונז יעצט ניט באַקאנט .

ברוטוס

אונ וויפֿיעל מאהל וועט זיין אַ פֿאַרגיניגען צעזארס טויט . אונ וויא אזויא ליגט ער יעצט נעבין פּאָמפּיעס סטאַטויע גיאכטעט וויא דער פראַך (שטויב) .

קאססיום

אונ מע וועט אונז תמיד אָן רופֿין רעטערס פֿון דער פֿאַר-לוירענער פֿרייהייט !

דעציוס

נוא , מיר וועלין געהן ?

קאססיוס

יאָ , מיר וועלין אלע געהן ; לאָז אונז ברוטוס פיהרען , אונ נאך איהם וועלין נאך געהן דיא שטארקסטע אונ דיא בעסטע פון דיא רימליאנעם .

(דער קאמערדיענער קומט אן)

ברוטוס

ווארט אוים ! ווער געהט עס ? אנטאניוס קאמערדיענער .

קאמערדיענער

ברוטוס, מיין הערר האט מיר געהייסין פאר דיר , מיינע קניעס איינבייגען , פאלין דיר צוא דיא פיעס , אין פאַלינדיג, זאל איך דיר זאגין פון זיינעט וועגין, דיזע ווערטער : „ברוטוס איז פיין , קליג , שטאַרק אונ עהרליך , אונ צעזאר איז געווען שטארק אונ בויקע , אזויא וויא אַ קייזער , אונ אַ גיליעבטער . איך האב ברוטוס'ן ליעב אונ עהרע איהם , אונ פאר צעזאר'ן האב איך מורא גיהאט , אונ ליעב גיהאט , אונ אָפּ גיגעבין כבוד . ווען ברוטוס זאל מיר ער-לויבין קומין צוא איהם אָן דער שרעק, אז איך זאל גיוואָר ווערין, מיט וואס האט צעזאר פארדיענט זיין טויט , וועל איך דעם טויטען צעזאר'ן ניט ליעב האבין אזויא וויא דעם לעבידיגין ברוטוס ; מיט איין אמת-ליעבשאפט וועט אנטאניוס נאך געהן נאך דעם פיינעם ברוטוס'ן , ער וועט זיך מיט איהם טיילין דעם שיקזאל , זיינע דאגות , אונ מיט דעם שרעק פון דעם אומבאקאַנטין וועג „אזויא זאגט אנטאניוס" — מיין הערר .

ברוטוס

דיין הערר איזט קלוג אונ פיין , איך האב וועגין איהם שטענדיג אזא מיינונג גיהאט, שיק איהם אהער , אונ ער וועט ערהאַלטין וואס

ער וויל ; און נאך דעם , שווער איך , אז ער וועט זיך קאָנין , אָן
אַ שום פֿעהלער , אומקערין זיך .

קאמערדיענער

איך וועל איהם באַלד ברענגין אהער צוא .

ברוטוס

איך וויים , אז ער וועט זיין אונזער גוטער פֿריינד .

קאססיוס

איך וואָלט דאס זייער גיוואָלט , נאר איך האב אלץ מורא ;
דאס פֿאָר-געפֿיהל שרעקט מיך זעהר .

(אנטאניוס קומט אן)

ברוטוס

אָט איז ער . גוט וואס דוא ביסט גיקומין , אנטאניוס !

אנטאניוס

(אויף קערעווענדיג צעזאר'ס קערפער)

אוי שטארקער צעזאר , דוא ליגסט אין פראך ! אַ דאס איז
ארויס גיקומין פֿון אלע דיינע איינעמונג , גרויסקייט און לויבונג ,
וואס דיא גאנצע וועלט האט דיך גילויבט ? פֿערבלייב ! . . . —
פאטריצא , איך וויים ניט אייערע מיינונגען , וועמים בלוט דארף זיך
אוים גיסען ? ווער איז דא איין איבעריגער ? אוי טאָמער , איך ! איז
ניטא פֿאר דער שטראָף קיין בעסערע סעקונדע , וויא אין דער שעה
פֿון צעזאר'ס טויט ; סע איז ניטא נאך אַזא איינגינומענע ארודיע ,
וויא דיא שווערדין וואס זענין באַשפריצט מיט דעם טייערסטין און
מיט דעם פֿיינסטין בלוט פֿון דער וועלט . אצינד איז מיר זעהר
שלעכט , בעט איך אייך , פֿאָלגט אוים מיין ווינטש , כל זמן אייערע
הענד טינקען נאך אין בלוט ; איך זאל אפילו לעבין טויזינד יאהר ,
וואָלט איך ניט גיוועזן אזוי גרייט צום טויט . עס איז מיר אלס איינ-
גינעמענער שטארבין דא נעבין צעזאר'ן , פֿון דיא הענד פֿון אזעלכע

מענטשין אזויא וויא איהר , דיא קלינגסטע פֿון דעם דור !

ברוטוס

אנטאניוס , דעם טויט בעט ניט פֿון אונז . חאטש מיר האבין ערשט אָפּ גיטאן אַזא מין זאך , אונ ווערדליג אונזערע הענד , ווייזין מיר אוים אכזרים אונ בלוטזויגערס , נאהר דוא זעהסט נאהר דיא הענד , אין זייער בלוטיגע זאך ; אָבער אונזערע הערציר זעהסט דוא ניט . מיטליידונג איז דא אין זייא , נאר דאס מיטלייד צוא דיא אומגליקין פֿון רומא האט גובר גיוועהן . — אונ צעזאר איז גיפֿאַלין טויט . (דער שלאַפֿערער פֿלאַם פֿאַלט תמיד אריין אין דעם שטאַרקערין) נאר פֿאר דיר , אנטאניוס וועט אונזער שווערד זיין מיט אַ בלייענער שארף . — מיט פֿריינדשאפֿט געבין מיר דיר אונזערע הענד , מיט גוט ברידערשאפֿט נעמין מיר דיך אריין אין אונזער געמיינדע , מיר נעמין דיך אַריין מיט אונזער גוטין ווילין , מיט גרויס כבוד , אונ מיט אַ היים ליבשאַפֿט .

קאססיוס

אין דעם באשטימען דיא נאייע דאָלושנאָסטין , וועט זיין דיין דעה גלייך מיט אלע .

ברוטוס

נאר לייד איבער ! יעצט דאַרפֿין מיר איין שטילין דאס פֿאָלק , — עס איז נאר אויסער זיך פֿון דער שרעק , — אונ נאך דעם וועלין מיר דערציילין , פֿאר וואס זענין מיר זיך אזוי באגאנגין מיט צעזאר'ן , חאטש איך האב איהם ליב גיהאט אין דער זעלבער מינוט וואס מע האט איהם דעם שפיעז אריין גישטאָכין .

אנטאניוס

אין דיין חכמה בין איך ניט מסופק , גיט מיר אייערי בלוטיגע הענד . דוא פֿריער , ברוטוס , יעצט — קאיוס קאססיוס , דוא דעציוס , דוא מעטעלליוס , דוא צינגא , דוא באהאָרצטער קאסקא ,

און צום לעצטין טרעבאניוס , דער לעצטער אין האנדרצווינגונג — ניט אין ליבשאפֿט . גוטע פֿריינד , — אוי ווייא ! — וואס דארף איך ריידין ? דאס דאוויערנאָסטי צוא מיר שטעהט יעצט אויף אַ גליטשיקער ערד , איך דארף זיך יעצט פֿאר אייך ווייזין אזויא וויא אַ חונף , אָדער אזויא וו׳א איין איבער גישראקינער .

(ער קערעוועט זיך אוים צוא צעזאר׳ס קערפער , און זאגט :)

דיך האב איך ליב גיהאט , צעזאר , — דאס איז אמת , און אויב דיין נשמה זעהט אונז אצונד , ווערט איהר גיווים ניט זיין איינגינעמין צוא קוקין , וויא אזויא מאַרק אנטאניום שליסט אַ שלום מיט דיינע שונאים , און צווינגט זייערי בלוטיגע הענד . און וויא ? פֿאר דיין קערפער וואס קאן זיך שוין ניט רירען . גרויסער צעזאר ! ווען איך זאל האבין אזויא פֿיעל אויגין , וויא פֿיעל ראַנעס סע איז דאָ אין דיין קערפער , און איך זאל קאנען אזויא שטאַרק וויינען , וויא שטארק דאס בלוט גיסט זיך פֿון דיר ריקעס-ווייס , — וואָלט אודאי גיוועהן איינגינעמינער , איידער , אז דיין גוטער פֿריינד , זאל פֿאר שניידין אַ בונד מיט דיינע רוצחים ! פֿערצייע מיר , אוי יוליוס ! אזויא וויא אַ הערש ביסטו דא גישאָסין גיוואָרין , דאָ ביסטו גיפֿאַלין , און דא שטעהן דיינע גזלנים באשפריצט מיט דיין בלוט . דיא וועלט איז גיוועהן אַ וואַלד פֿאר דיזען הערש , און ער , דער הערש איז גיוועהן דאס האַרץ פֿון דער וועלט . אוי צעזאר ! וויא אזויא דוא ביסט גלייך אויף איין הערש וואס דיא גיוועלטיגער האבין איהם דערהאַרגיט !

קאססיום

אנטאניום !

אנטאניום

פֿערצייע מיר , קאיום קאססיום , דאס וועלין אפילו זאגין צעזאר׳ס פֿיינד : אז סע איז גיוויינליך אזוינע גיפֿיהלין אין אַ גוטין פֿריינד !

קאססיום

דער פֿאר וואס דוא ליבסט צעזאר׳ן — וועל איך דיר ניט

ערגער מאכין ; נאר זאג אויף וואָסערע פונקטין בעשליסטו זיך מיט אונז : אזויא וויא אַ גוטער פֿריינד ? צוא מיר מעגין זיך געהן אין אונזער וועג אָן דיין מיט-חלק ?

אנטאניוס

אויף אַ סימן פֿון ליבשאַפֿט האב איך אייך גיגעבין מיין האַנד. נאר פליצלום האב איך אַ קוק גיטאן אויף צעזאר'ן האב איך פֿאַר-געסין. יאָ, איך בין אייער גוטער פֿריינד, אונ האב אייך ליעב, איך בין פֿארזיכערט אז איהר וועט מיך ערקלעהרין — וויא אזויא אונ מיט וואס איז ער גיוועהן מסוכן ?

ברוטוס

מיר וועלין דערציילין; אנדערש וועט זיין אונזער עולה ווילד. דיא אורזאכען, וועלכע האבין גיבראכט דער צוא, זענין אזויא וויכטיג, אז דוא זאלסט זיין אפילו אַ זיהן צעזאר'ס, וואָלסטו אויך פֿארשטאנין אז מיר זענין ניט אזויא שטארק אומגירעכט.

אנטאניוס

איך וועל זיך שוין מעהר ניט דער פֿרעגין. איך וויל נאר בעטין איין זאך, ערלויבט מיר נעמין דעם קערפער, אונ ארויס טראָגין איהם אויף דעם פלאַץ אין צוזאמען מיט דיא טריבונעס האלטין דאָרט איין ריידע נעבין זיין קבר, אזויא וויא איין גוטען ברודער קומט.

ברוטוס

דיין בקשה האסט דוא גיפוועלט, אנטאניוס.

קאססיוס

ברוטוס, אויף צווייא ווערטער! (אין דער זייט) דוא ווייסט אליין ניט, וואס דוא טוהסט ; ערלויב איהם ניט אויף דעם קערפער צוא ריידין. באַטראכט זיך נאר, וויא אזויא מאַרק אנטאניוס קאָן אויף רידערין דאס פֿאלק מיט זיין רייהע.

ברוטוס

האָב קיין מורא ניט, קאססיוס, אויף דער טריבונע וועל איך דער ערשטער ארויף גיין, אונ וועל באַלד דיא אורזאַכע פֿון צעזאר'ס טויט דערצעהלין, אז מארק אנטאניוס האלט אַ ריידע מיט אונזער ערלויבניש, אז מיר אליין ווילין דאס, אז בייא דער קבורה זאל מען אָפּ היטען אלע מנהגים, אונ מע זאל אָפּ געבין כבוד דעם מת אזויא וויא סע גיהער צוא זיין. דאס אלעס וועט אונז ניט שאטין, עס וועט גיכער זיין פֿאַר אונז אַ טובה.

קאססיוס

איך וויים ניט, וואס סע וועט זיין, נאר מיר גיפֿעהלט דאס ניט.

ברוטוס

נוא אנטאניוס נעם צעזאר'ס קערפער, נאר אין דיא ריידע וואס דוא וועסט האלטין נעבין קבר זאלסט דוא אונז ניט זידלען; צעזאר'ן מעגסט דוא לויבין, אזויא וויא דוא ווילסט. זאָג, אז דאס טוהסטו מיט אונזער ווילין, אַנדערש וועלין מיר דיך ניט דערלאָזין אז דוא זאלסט האבין אַ חלק אין זיין באהאַלטין. דוא דאַרפֿסט האלטין דיא ריידע אויף דער אייגינער טריבונע, אויף וועלכער איך וועל יעצט ארויף גיין, אונ ערשט אז איך וועל ענדיגין מיין ריידע זאלסט דוא אָן הייבין ריידין.

אנטאניוס

לאָז זיין אזויא, מַיין דאַרף איך גאר ניט.

ברוטוס

נוא גרייט צוא דעם קערפער, אונ נאך דעם געה נאך אונז.

(אלע חוץ אנטאניוס'ן געהען אוועק).

אנטאניוס

פֿערצייהע מיר, בלוטיגע גרידע ערד, וואס איך חַנֻפָה דיינע

רוצחים ! סטויב פֿון דעם פֿיינסטין פֿון דיא מענטשין , וואס האבין איבער גילעבט אויף דער וועלט ! אוי , ווייא איז דער האנד , וואס האט אַזא טייער בלוט פֿאַרגאָסין ! יעצט וועל איך נביאות זאגין אויף דיינע ראַנעס , וואס זענין אזויא וויא אַ שטיממערצונג , האבין זייא אויף גיעפֿינט דיא רויטע ליפפען אונ בעטין בייא מיר איין קול , אין ווערטיר . — איך זאָג אייך פֿריער אז אַ דיא בונדען ווערין אָן חאַפּין איטאליע פֿון אלע זייטין . בלוט , אונ הריגות וועט זיין אזויא גיוויינליך , אונ שרעקין ווערין זיין אזויא נאהנט יעדין בעקאנט , אז מוטערס ווערין מיט אַ גילעכטיר קוקין אויף זייערי קינדער וויא זייא ווערין גיהאַרגיט אין דער מלחמה ; דאס גיוויינליכקייט צוא אכזריות וועט גובר זיין דעם רחמנות , צעזאר׳ס נשמה , וואס שרייט אוים נקמה , וועט קומין מיט דעם מלאך פֿינעם גיהנם , אונ וועט ארויס רופֿין מיט אַ קייזערליך קול צוא דער מפלה ; ער וועט צוא לאָזין דיא הענד פֿון דער מלחמה , אונ דיא מיאוסע הריגה וועט צוא טראגין ווערין אויף דער גאנצער וועלט מיט דעם שמעק פֿון דיא טויטע קערפערס , ווענין דער קבירה פֿון דיא זייפֿצענדער !

(דער קאמערדיענער קומט אן)

דיא דיענסט בייא אקטאוויוס׳ן ?

קאַמערדיענער

יאָ , מארק אנטאניוס .

אנטאניוס

צעזאר האט איהם גירופֿין קיין רומא ?

קאַמערדיענער

יאָ , דיעזע בריף האט אקטאוויוס ערהאַלטין ; יעצט פֿאַרט ער ; ער האט דיר גיהייסין איבער געבין מיט ווערטער . . . .

(דער זעהינדיג צעזאר׳ס קערפער)

אוי , צעזאר !

אנטאניוס

דאס האַרץ האט זיך אין דיר דערבאַרימט ? טאָה געה אוועק און וויין. איך זעה, דער וויטאג איז צוא גיקלעפט, אז איך זעה דיינע טרערין, קומט אַ פייכטיקייט אויף מיינע אויגין. — איז דיין הערר דאָרט ?

קאמערדיענער

ער נעכטיגט זיעבען מייל פֿון רומא.

אנטאניוס

לויף גיכער צוריק צוא איהם, מיט דער ידיעה — וואס האט זיך גיטראפֿין. רומא איז אין וויטיגען, רומא איז אין צרות, רומא איז אין אומגליקען; רומא איז יעצט פֿאר אקטאוויוס'ן מסוכן; זאָג איהם וועגין דעם! אָדער וואַרט אויס, איך וועל פֿריער איבער-טראגין דעם קערפער אויף'ן פלאַץ, איך וועל דאָרט האלטין אַ ריידע און וועל אַ קוק טאהן, וואס פֿאר אַ מיינונג האט דאס פֿאָלק וועגין דעם אכזריות פֿון דיא בלוטזויגערס. דערנאָך מאלסטו וועסטו אקטאוויוס'ן אַ ידיעה געבין וויא אזויא דער ענין האלט יעצט. — העלף מיר.

(זייא געהן אוועק מיט צעזאר'ס קערפער)

2—טע קארטינא.

צום פלאַץ וויא מע פלעגט זיך צוזאנויף נעמין, אין רומא, באקלעהרין וויכטיגע ענינים, קומען אן ברוטוס, קאססיוס, און א מחנה שטאט בעלי בתים.

שטאט בעלי בתים

מיר פֿאָדערין איין ערקלעהרונג; גיט אונז איין ערקלעהרונג!

ברוטוס

נוא, געהט נאך נאך מיר, מיינע גוטע פֿריינד, און הערט

אוים וואס איך וועל אייך זאגין . לאָממיר זיך צוא טיילין . דוא , קאססיוס, געה אוועק אין איין אנדער אָרט . דער וואס ווילל מיך הערין — לאָז דא בלייבין, אנדערע לאזין געהן נאך קאססיוס׳ן, אונ מיר וועלין פֿארין עולם אָפּ געבין חשבון פֿון צעזאר׳ס טויט .

1–טער שטאט בעל הבית

איך וועל הערין ברוטוס׳ן .

2–טער שטאט ב׳ב

איך געה נאך קאססיוס׳ן ; נאך דעם וועלין מיר זייערע אורזאכין אוים גלייכין , אז זייא וועלין ענדיגין זייערע ריידעם .

(קאססיוס געהט אוועק מיט עטליכע שטאט בעלי בתים .
ברוטוס געהט ארויף אויף דער טריבוניע) .

3–טער שטאט ב׳ב

אָט איז דער פֿיינער ברוטוס ארויף גיגאנגין , שווייגט !

ברוטוס

זייט ביז דעם סוף גידולדיג . רימליאנעם , מיט-איינוואָינערס , פֿריינד ! הערט אוים מיין רעכט , אונ שווייגט ביז וואנין איהר וועט אין גאנצין אוים הערין . גלויבט מיר , איך שוועהר בייא מיין כבוד , אונ האלט עהרליך דיזען כבוד , וועלכין איהר מעגט גלויבין ; משפט מיך וועדליג אייער פֿאר שטאנד , נעמט זיך אָן מיט אללע אייערי געפֿיהלין , אז איהר זאלט בעסער באקלעהרין דעם וויכטיגין ענין . אויב אין דער אסיפה איז דא אימעצער פֿון צעזאר׳ס ליבסטע פֿריינד , וועל איך איהם זאגין , אז איך האב ליעב גיהאט צעזאר׳ן , ניט וויינינגער פֿון איהם . אויב ער וועט פֿרעגין — פֿאר וואס זשע איז ברוטוס אויף גישטאנין געגין צעזאר׳ן , וועל איך איהם ענטפֿערין : ניט איבער דעם ווייל איך האב צעזאר׳ן ווינציגער ליעב גיהאט , נאר איבער דעם , וואס איך האב רומא מיין ליעב גיהאט , וואס וואָלט איהר בעסער גיוואָלט : זעהן צעזאר׳ן לעבענדיג , אונ

אללע שטאַרבין אזויא וויא קנעכט , צוא זעהן איהם טויט , אונ אללע לעבין וויא פריער מענטשין ? צעזאר האט מיך ליעב גיהאט — אונ איך וויין וועגין איהם ; ער איז גיוועהן גליקליך — אונ איך פרייא זיך וועגין דעם . ער איז גיוועהן איין באהאַרצטער, גיב איך איהם אָפּ כבוד ; נאר ער האט ליעב גיהאַט גיוועלטיגין האב איך איהם דערהאַרגיט . דא איז טרערין פאר זיין ליבשאַפט, פרייד פאר זיין גליק , כבוד פאר זיין באהאַרצליכקייט , אונ טויט דער פאר וואס ער האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין , — ער האט ליעב גיהאט זיך כבוד , אונ מיט יענעם דיספאָטירען . — ווער איז צווישין אונז אזויא נידעריג , וואס ער וואָלט גיוואָלט זיין אַ קנעכט ? אויב דא איז דא אַזא מענטש , טאָה לאז ער ריידען ; ווארום איהם האב איך בעליידיגט . ווער איז צווישין אייך אזויא גראָב , וואס ער וואָלט ניט גיוואָלט זיין קיין רימליאנין ? אויב סע איז דא אַזא מענטש — לאָז ער ריידין ; איך האב איהם בעליידיגט . ווער איז דא אזויא פאָדלע , וואס ער האט ניט ליעב זיין פאטערלאנד ? אויב צווישין אייך איז דא אַזא מענטש — לאז ער ריידין , איך האב איהם בעליידיגט . איך וואַרט אויף איין ענטפער .

שטאט ב'ב

אזוינע איז צווישין אונז ניטאָ , ניט איינער ניט , ברוטוס !

(פיעל קולות רעדען צוזאממען) .

ברוטוס

ווייזט אויס , אז איך האב קיינעם ניט בעליידיגט . איך האב ניט גיטאן מיין מיט צעזאר'ן וויא איהר וואָלט גיטאן מיט ברוטוס'ן . דיא אורזאַכע פון צעזאר'ס טויט איז פארשריבין אין קאפיטאליע , דיא לויב , וועלכע ער איז ווערט גיוועזן זעניין דאָרט ניט פאַרקירצט ; דיא שילד פאר וועלכיר ער איז גיטייט גיוואָרין — איז ניט פאַר-גרעסערט .

(אנטאניוס מיט פיעל מענטשין צוזאממען קומען אן מיט צעזאר'ס קערפער)

אַט איז זיין קערפּער , מאַרק אנטאָניוס באוויינט איהם , חאָטש ער האט קיין חלק ניט גיהאַט אין זיין מיתה ; פֿון דעסטוועגין וועט איהם ארויס קומין אַ טובה פֿון זיין טויט ; ער וועט ערהאַלטין איין פּאָסט אין דער רעספּובליקע אַזויא וויא יעדערער פֿון אונז . צום סוף זאָג איך : וועגין אַ טובה פֿאַר רומא האב איך דערהאַרגית מיין בעסטין פֿריינד ; לאָז זשע דיזער שטאָך מעסער דיענען פֿאַר מיר אויך , אויב מיין טויט וועט זיין באדערפֿטיג וועגין מיין פֿאַטערלאַנד .

דיא שטאַט בעלי בתים

לעב , לעב !

1—טער שטאַט בעל הבית

מיר וועלין איהם אָפּ פֿיהרין אַהיים מיט איין טריומף .

2—טער שטאַט ב״ב

מיר וועלין איהם שטעלין איין סטאַטיוע גלייך מיט דיא סטאַטויען פֿון אונזרע עלטערין .

3—טער שב״ב

לאָז ער זיין אויף צעזאר׳ס אָרט .

4-טער שב״ב

מיר וועלין בעקריינען אין ברוטוס׳ן אלס , מיט וואס צעזאר פֿלעגט זיך לויבין .

1—טער שב״ב

מיט אוים גישרייען , און מיט רעש , וועלין מיר איהם אָפּ פֿיהרין אהיים :

ברוטוס

הערן ! —

2-טער שב״ב

וואָרט אוים, שווייגט! ברוטוס רעדט.

1-טער שב״ב

שאַט, שטיללער!

ברוטוס

ליעבע סאָגראַזשדאַנעס, ערלויבט מיר איינעם דער ווייטערין זיך; אייך בעט איך — בלייבט איבער מיט אַנטאָניוס׳ן, אָפּ געבין דעם לעצטין חוב דעם טויטען, אונ אלע צוזאממען הערט אוים דיא ריידע, וועלכע אנטאָניוס וועט זאגין אויף דעם קערפער לכבוד המת צעזאר, מיט אונזער ווילין. איך בעט אייך געהט ניט אוועק, ביז וואַנין ער וועט ניט אוים לאָזין זיין ריידע.

1-טער שב״ב

שטייט! לאָמיר הערין וואס מארק אנטאניוס וועט זאגין.

3-טער שב״ב

לאָז ער ארויף געהן אויף דער טריבונע, מיר וועלין הערין. געה זשע ארויף פיינסטער אנטאניוס.

אנטאניוס

איך דאנק אייך אלע פאר ברוטוס׳ן.

4-טער שב״ב

וואס רעדט ער וועגין ברוטוס׳ן?

3-טער שב״ב

אז ער דאַנקט אונז אלע פאר ברוטוס׳ן.

4—טער שב׳ב

איך וואָלט איהם גיראַטהען ניט ריידין קיין שלעכטס אויף ברוטוס׳ן.

1—טער שב׳ב

דער צעזאר איז גיוועהן איין אכזר.

2—טער שב׳ב

נאך אַ מין אכזר, אַ מין ריעספּאַט, סע איז פֿאר אונז איין גליק וואס רומא איז פֿון איהם פּטור גיוואָרין.

3—טער שב׳ב

שווייגט; לאָמיר הערין, וואס וועט מארקוס-אנטאניוס זאגין.

אנטאניוס

ליעבע הערר׳ן!

שטאט בעלי בתים

שווייגט, שטילל!

אנטאניוס

רימליאנער, גוטע פֿריינד, ליעבע שטאט בעלי בתים! איך בעט בייא אייך פֿארשטאַנד. איך בין צעזאר׳ן גיקומען באהאַלטין, אונ ניט לויבין, שלעכטי מעשים לעבין מענטשין איבער, אבער מעשים טובים וואס מענטשין האבין אויף׳ן לעבין גיטאן, בעהאַלט מען זייער אָפּט מיט זייערי ביינער צוזאממען אין קבר. לאָז אזויא זיין מיט צעזאר׳ן אויך. אייך האט ברוטוס גיזאגט, אז צעזאר האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין; אויב דאס איז אמת, — איז דאס אַ גרויסע שילד, אונ פֿאר איהר איז ער מיט זיך בעצאהלט גיוואָרין! איך, מיט דעם ערלויבניש פֿון ברוטוס׳ן אונ פֿון אנדערע (ברוטוס — איז אַ פֿיינער מענטש, זייא זענין אלע — זייער פֿיינע מענטשין) בין איך גיקומין דא האַלטין אַ ריידע אויף צעזאר׳ס

פראך . ער איז מיר גיוועהן איין אמת'ער פריינד , נאר ברוטוס האט גיזאגט : „ער האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין”, און ברוטוס, איז אָן איין ספק איין פיינער מענטש . ער האט פיעל גיפאנגינע גיבראכט מיט זיך קיין רומא , און מיט זייער אויסלייזונג איז דיא קרוין-קאססא בערייכט גיווארין ; אַ דאס איז אַ סימן אז ער האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין ? אז צעזאר האט גיהערט גישרייען פון אומגליקליכע האט ער אויך גיוויינט , דער וואס האט ליעב דיעס-פּאָטיזם קאָן ניט זיין אזויא עדעל. נאר ברוטוס האט גיזאגט : „ער האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין” און ברוטוס איז אָן אַ ספק אַ פיינער מענטש . איהר האט גיזעהן , וויא אזויא אין יום טוב לאפער-קאליע, האב איך איהם דרייא מאהל, אונטער גיטראגין דיא קרוין, און אלע דרייא מאהל האט ער זיא אַוועק גישטיפּט : אַ דאס איז אויך אַ סימן אז ער האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין ? נאר ברוטוס האט גיזאגט, אז צעזאר האט ליעב גיהאט גיוועלטיגין, און ברוטוס איז אָן אַ ספק אַ פיינער מענטש . דאס אלעס רייד איך ניט צוא ליעב דעם, איך זאל אָפּ לייקינען וואס ברוטוס האט גיזאגט, איך רייד נאר וועגין דעם, וואס איך וויים, איהר האט איהם דאך ליעב גיהאט — און ניט אומזיסט , — וואס זשע האַרט אייך יעצט אז איהר וועט איהם באוויינין ? אוי, קליגער גידאנק! דוא ביסט אַנ-טלאָפין צוא דיא חיות פון דיא וועלדער , און דיא מענטשין האבין פארלאָרין זייער שכל ! ווארט אוים , לאָזט מיך זיך אַננעמין מיט מוטה ; ער , ליגט צוזאממען מיט צעזאר'ן אין קבר , איך מוז אויף אַ צייט איבער רייסין מיין ריידע, ביז וואנען מיין מוטה וועט זיך צוא מיר אומקערין . . .

1–טער שב׳ב

מיר ווייזט אוים אז סע איז דא, אין דיזע רייד פיעל אמת.

2–טער שב׳ב

נוא, מע זאל וועלין באקלערין דיא זאך אזויא וויא סע גיהער

צוא ויין, איז מען זיך מיט צעזאר'ן באגאנגין מיט אכזריות.

3-טער שב״ב

איך האב מורא, אז אויף צעזאר'ס אָרט וועט ארויף טרעטין — איין ערגירער.

4-טער שב״ב

איהר האט גיהערט, צעזאר האט דיא קרוין ניט גיוואָלט צוא נעמין? יאָ, זעהט מען דאָך ארויס אז ער האט ניט ליעב גיהאט גיוועלטיגין.

1-טער שב״ב

אויב דאס וועט אויס גיוויזין ווערין, וועט פֿיעל מענטשין זיין שלעכט.

2-טער שב״ב

ער איז אומגליקליך אַ דער מארקוס אנטאניוס! ויינע אויגין זענין רויט פֿון טרערין.

3-טער שב״ב

אין רומא איז ניטאָ קיין פֿיינעריר מענטש.

4-טער שב״ב

שאַט! הערט! ער וויל ריידין.

אנטאניוס

נאך נעכטין, אז ער איז נאך גיוועזן אין שטאַנד איין וואָרט אויס צוא ריידין, האט ער נאך גיקאנט דיא גאנצע וועלט אויף דעם שלאַכט ארויס רופֿין: יעצט — אָט ליגט ער דא, און קיינער פֿיהלט זיך ניט אזויא נידעריג, אז ער זאל איהם באווייזין אַ כבוד! אוי, פֿריינד! ווען איך זאל וועלין אייך טאהן אייער שכל אין אייער הארץ צום מיאטיעזש און ווייטהענר — וואלט איך ברוטוס'ן

אונ קאססיוס'ן-גיטאן שלעכט. נאר איך אלע איז באקאנט אז זייא זענין ארענטליכע מענטשין; נאך נאם זשע דארף מען זיי שלעכטס טאן? ניין, בייא מיר, איז בעסיר — באליידיגין צעזאר'ן, זיך און אייך, איידער טואן שלעכטס אזעלכע פיינע מענטשין. נאהר אט איז א שטיק פארמעט גיחתמית מיט צעזאר'ס שטעמפעלי, וואס מע האט גיפינען אין זיין צימער; דאס איז צעזאר'ס צואה, איהר זאלט הערין, וואס סע שטייט אין איהר, — איך וועל זיא ניט לייענין, פערצייעהט — וואלט איהר זיך אלע גיווארפין דיא ראנעס פינעם הרוג קישען; אין זיין הייליג בלוט, וואלט איהר אייערע טיכעליך גיוואשין; איהר וואלט גיבעטין האטש דיא האר אויף איין איינדענק פון צעזאר'ן, און אין אייערע צואות וואלט איהר ארייןגילייגט דיזע האר, און וואלט זיא איבער גילאזט בירושה אייערי קינדער און קינדס-קינדער פאר א טייערער מתנה.

4–טער שב"ב

מיר ווילין הערין דיא צואה. לייען זיא איבער, אנטאניוס.

שטאט בעלי בתים

דיא צוואה! לייען דיא צוואה, אנטאניוס!

אנטאניוס

געדולט, מיינע פריינד! — איך דארף אייך זיא ניט לייענין; איהר דארפט גאר ניט וויסין וויא אזויא צעזאר האט אייך ליעב גיהאט, איהר זענט ניט קיין שטיינער, ניט קיין העלצער, נאהר מענטשין; זאג איך אייך פריער אז זיא וועט אייך אנצינדין, און וועט אייך פון אייער שכל אראפ פיהרין; עס איז בעסער איהר זאלט ניט וויסין, אז איהר זענט זיינע יורשים, ווען איהר זאלט דאס וויסין.. וואס וואלט דענסמאלט גיקאנט ארויס קומין?!

4–טער שב"ב

לייען, לייען, אנטאניוס מיר ווילין וויסין, וואס איז אין

איהר גישריבין ; דוא דאַרפסט אונז איבער לייענין דיא צוואה , לייען !

אנטאניוס

איך בעט , האט צייט , האט געדולט , איך האב גיטאן אַ פעהלער , וואס איך האב דערמאָנט ווענין צעזאר׳ס צוואה , איך האב מורא , אז מיט דעם האב איך קאַליע גימאַכט פיינע מענטשין , זיינע רוצחים . . . יאָ , איך האב מורא , אז סע איז אזויא .

4—טער שב״ב

זייא זענין פערראַטהערס — אַ דיא פיינע מענטשין !

שב״ב

דיא צוואה ! לייען דיא צוואה !

2—טער שב״ב

זייא זענין נידערטראַכטיגע מענטשין , גזלנים , רוצחים ! דיא צוואה ! לייען דיא צוואה !

אנטאניוס

איהר נעהמט מיך אנבערלייענין , — שטעלט זשע מיך ארום קערפער און ערלויבט מיר , איך ווייזין דעם וואס האט דיא צוואה גימאכט . איך מעג אראָפ געהן ? איהר ערלויבט דאס מיר ?

שב״ב

נעה אראָפ .

2—טער שב״ב

נעה אראָפ .

(אנטאניוס געהט אראפ פון דער טריבונע)

3—טער שב״ב

ווען דוא ווילסט , קאנסט דוא

4—טער שב״ב

שטעלט וישע זיך ארום.

1—טער שב״ב

ווייטער פֿון דער טרינע, אַוועק פֿון דעם קערפּער!

2—טער שב״ב

איין אָרט פֿאר דעם הויכגישעצטין אנטאניוס!

אנטאניוס

איך בעט אייך שפּארט זיך ניט אָן אויף מיר, צוריקט זיך אביסעל.

שב״ב

צוריקט זיך! גיט איין אָרט! אביסעל ווייטער!

אנטאניוס

אויב סע איז דא ביי איך טרערין, — גרייט זיך צוא, אוים גיסען זייא יעצט. דיזוער מאַנטיל איז אייך באקאנט, איך גידענק אפילו דעם טאג, אז צעזאר האט איהם דאס ערשטע מאהל אָן גיטאן. דאס איז גיוועזן אין פּאלאַטקע, זוממער אויף דער נאכט. — אין דיזען טאג האט ער אַ גרויסע פּאַביעדאָ גיהאַלטין אויף דיא נערווינצעס. — גיט אַ קוק אַ הערצוא! דא איז קאססיוס שטאָך-מעסיר דורך גיגאנגין דורך אין דורך, וואס פֿאר אַ שטאָך האט גיטאן דער שלעכטער קאסקא! אָט דא, האט איהם ברוטוס מיט זיין שפּיעז דורך גישטאָכין... אז ער האט דעם פֿאר-שאָלטינעם אייזין פֿון דער ראַנע ארויס גיריסען, קוק זיך צוא, וויא שטארק צעזאר׳ס בלוט האט פֿון איהר ארויס גישפּריצט אזויא וויא פֿון אַ שפּרינגברונען. ברוטוס — וויא אייך איז בעקאַנט — איז גיוועזן זיין ליבהאָבער. — אוי, גאט! דוא אליין ביסט איין עדות, וויא צעזאר האט איהם ליעב גיהאט; אונ מיט מיין אכזריות פֿון

אלע קלעפּ איז גיווען זיין קלאַפּ : אז צעזאר האט דערזעהן , אז ברוטוס איז אויך נעגין איהם , אַ דאס פאָדליקייט האט איהם מיין דערשלאָגין , איידער דיא שפּיזען פֿון אלע זיינע מורדים ; דאס האַרץ זיינס איז צוא ריסען גיווארין , אונ ביים פֿיס-בענקעלי פֿון פאמפּיאוס סטאטויע , פֿון וועלכער זיין בלוט האט זיך גיגאסין , מיט דעם מאַנטיל צוא גידעקט דעם פנים , איז דער גרויסער צעזאר גיפֿאלין . אוי , רומא׳ר איינוואָינערס , אַ שרעקליכער פֿאַלל צוא-זאמען מיט איהם זענין מיר אלע , איך אונ איהר , גיפֿאַלין , אונ אויף אונז בליהעט אַ בלוטיג מרדות ! איהר וויינט , איהר זענט באַרירט — איך זעה — אין אייך האט זיך ערוועקט אַ גיפֿיהל פֿון רחמניות , — דיא טרערין זענין שיין . . . אוי , טייערע הערצער ! איהר האט ערשט גיזעהן צעזארס מאנטיל צוא שטאָכין — ווינט איהר שוין ; גיט נאר אַ קוק אויף צעזאר׳ן אליין , אָט ליגט ער גיראַנעט , צוא שטאָכין , גיהאַרגית !

1—טער שב״ב

אוי , אַ שרעקליכע זאַך !

2—טער שב״ב

אוי , פֿיינער אָרינטליכער צעזאר !

3—טער שב״ב

איין אומגליקליכער טאג !

4—טער שב״ב

מורדים , גזלנים !

1—טער שב״ב

אוי , אַ בלוטיג פֿאַרשטעלונג !

2—טער שב״ב

מיר וועלין זיך נוקם זיין ! מיר וועלין נעמין איין נקמה ! מיר

וועלין געהן, מיר וועלין פֿאַרברענין, מיר וועלין מאַכין אַש, מיר וועלין הארגינען, מיר וועלין טייטין; ניט איין מורד וועלין מיר ניט לאזן לעבין!

אנטאניום

וואַרט אויס, ליעבע איינוואָינערם פֿון רומא.

1—טער שפּ״ב

שטיללער, לאָמיר הערין וואס וועט זאגין דער פֿיינער אנטאניום.

2—טער שפּ״ב

מיר וועלין איהם הערין, מיר וועלין געהן נאך איהם, מיר וועלין שטאַרבין מיט איהם!

אנטאניום

מיינע גיליבטע און פֿריינדליכע פֿריינד! איך וויל אייך פליצלום ניט ערוועקין צוא אַזא אויף גיריסענעם מיאַטיעזש. דיא הריגה איז גיטאהן געווארין דורך פֿיינע מענטשין, און איך — אוי ווייא! — ווייס ניט, וואס פֿאַר פּערזאָנליכע בעליידיגונג האט זייא גיבראכט צוא אַזא מין עולה; און ווידער, זייא זענין קליג און אָרינטליך, וועלין זייא אייך גיוויס זאגין אַ תירוץ מיט שכל. איך בין ניט צוא ליב דעם גיקומין, איך זאל אייער הארץ צוא ציהען מיט ווערטער. איך בין דאך — ניט קיין אָראַטאָר — אזויא וויא ברוטוס, — איהר קאנט מיך: איך בין אַ מענטש אָן חכמות, נאר מיט אמת, איך האב ליעב מיין פֿריינד. דאס וייסין גיוויס, אפילו דיא מענטשין, וואס האבין מיר ערלויבט פֿאַרען עולם ריידין וועגין איהם.... אז ניט מיט קיין שאַרפֿין שכל, ניט מיט קיין שיינע ווערטיר, ניט מיט קיין מימיקע, ניט מיט קיין וואָג און ניט מיט קיין באַווייז, און ניט מיט שטארקע ריידע גיוועלטיג איך ניט, אז איך זאל קאנען דערהיצען מענטשליך בלוט. איך זאג ניט מיין וויא דעם אמת, דאס וואס איהר אליין וויסט אָן מיר, איך ווייז

אייך צעזאר'ס ראַנעס — שטיממע, אומגליקליכע ליפּפּען — איך בעט זייא זאלין פֿאַר מיר אייך ריידין . ווען איך זאל זיין ברוטוס, און ברוטוס אנטאניוס, וואָלט איך אייער זעעלע מיט מיין ריידין גיקאנט אויף רידערין, איך וואלט אריין גילייגט אין יעדער ראַנע אַ שפּראַך, וואס וואָלט אפילו דיא שטיינער פֿון רומא, אויך גירירט צום געגענשטאַנד!

שב'ב

מיר ווען זיך שטעלין אנטקיגען!

1—טער שב'ב

מיר ווען פֿאר ברענין ברוטוס הויז!

3—טער שב'ב

לאָממיר געהן זוכין דיא מיאַטיעזשניקעס!

אנטאניוס

וואַרט אוים, לאזט מיך ריידין, מיינע ליבע מיט-איינוואָינערם.

שב'ב

שאַט! שטילער! וואס וועט זאגין דער אַריינטליבער אנטאניוס.

אנטאניוס

מיינע פֿריינד! איהר ווייסט אליין ניט פֿון וואס זענט איהר אזויא ברעש'ט גיווארין. זאגט, מיט וואס האט צעזאר אייער רחמניות פֿאַרדיענט? ווייסט איהר ניט? נוא, וועל איך אייך זאגין: אין דער צוואה האט איהר גאר פֿארגעסין!

שב'ב

יאָ, אמת. . . דיא צוואה . . . וואַרט אוים, לאָממיר הערין, וואס שטעהט אין דער צוואה.

אנטאניוס

אָט איז דיא צוואה, מיט צעזאר'ס שטעמפעלי, ער האט אָפּ גיזאגט 75 דראכמעס יעדער רומא'ר איינוואָינער. דאס קאנט איהר אין דער צוואה זעהן.

2-טער שב"ב

צעזאר! אוי, פיינער! אָרינטליכער! מיר וועלין נעמין איין נקמה פאר זיין טויט!

3-טער שב"ב

גינעדיגער קייזער צעזאר!

אנטאניוס

הערט מיך אוים מיט גערולה.

שב"ב

שטיללער!

אנטאניוס

אַ חוץ דעם לאָזט ער איך איבער זיינע ערטער אויף שפּאַציר-גאנג, זיינע חוטערין זיינע זומערצימערין, זיינע גערטנער און סיידער, וועלכע גיפינין זיך אויף דיזען ברעג! דאס אלעס האט ער איך אָפּ גיזאגט פאר איין ירושה — אויף אייביג. שפּאַצירט, פרייט זיך, פארפיערט מיט פּאַרגינינגען אייער צייט! אָט אזעלכער איז צעזאר גיוועזן. ווען וועלין מיר זיך דער ווארטין אויף איין אנדערין ער זאל זיין גלייך צוא איהם?

1-טער שב"ב

אוי, קיינמאהל ניט! לאָמיר געהן פריער, פריער! מיר וועלין זיין קערפּער, אויף איין היילינ אָרט פאר ברענין, און מיט דיא האלאוועשקים וועלין מיר אונטער צינדין דיא הייזער פון דיא מורדים. נעמט דעם קערפּער!

2—טער שב״ב

פֿייער!

3—טער שב״ב

ברעכט דיא בענק!

4—טער שב״ב

ברעכט דיא טיערין! ברעכט דיא פֿענצטער, — אַלס!

(דיא שב״ב געהען אוועק מיט צעזאר'ס קערפּער)

אנטאניוס

אַט יעצט, מיאטיעזש, ביסטו אויף דיינע פיס, גנעה וויאהין דיינע אויגען וועלין דיך טראָגען אונ דיין האַרץ וועט דיך ציהען.

(דער קאמערדינער קומט אַן)

קאמערדינער

אקטאוויוס איז אין רומא.

אנטאניוס

וויא האט ער זיך אָפּ גישטעלט?

קאמערדיענער

ער איז אין הויז בייא צעזאר'ן. מיט איהם איז לעאפּידוס אויך.

אנטאניוס

איך וועל באלד געהן צוא איהם; ער איז אקוראט אין דער צייט גיקומען צוא פֿאָרין קיין רומא. יעצט שפּיעלט אונז אַ ביסעל דאס מזל; עס גיט אונז אַלס.

קאמערדיענער

אקטאוויוס זאגט, אז ברוטוס אונ קאסקא זענען דורך גילאָפֿין נעבין דיא טויערין פֿון רומא, אזויא וויא משוגעים.

אנטאניוס

אַ פנים, זייא ווייסין, וויא אזויא איך האב אויף גיפּנטעווים דאס פאָלק. פיער מיך צוא אקטאוויוס'ן. (זייא געהען אוועק)

3—טע קארטינא.

(דיא גאסס, ציננא קומט אן, הער סליק)

ציננא

מיר האט זיך היינטיגע נאכט גיחלומת אַ חלום,
אז איך באַלעווע מיט צעזאר'ן
און איך בין פון דעם חלום
זעהער צוא רודערט גטוארן
איך האב ניט קיין שום חשק ארוים געהן פון דער טיר,
נאר דאס ציהט מיך עפּים אין דרויסען, אוי וויא איז מיר.
דיא שטאט בעלי בתים קומען אן)

1—טער שב׳ב

וויא אזויא רופט מען דיך?

2—טער שב׳ב

וויהין געהסט דוא?

3—טער שב׳ב

וויא וואוהנסט דוא?

4—טער שב׳ב

דוא ביסט אַ באווייבטער צוא אַ בחור?

2—טער שב׳ב

ענטפער אלעמין, נאר גלייך,

1–טער שב״ב

נאָר קורץ .

4–טער שב״ב

נאָר קליג .

3–טער שב״ב

נאָר גידענק , זאלסט נאָר זאגין דעם אמת .

צייננא

ווייא אזויא רופֿט מען מיך ?
וויהין געה איך ?
ווייא וואָהן איך ?
צוא נאך אַ בחור בין איך ?
צוא אַ פֿרויא האב איך ?

ענטפֿערין אַלעמין גלייך ,
נאָר קורץ נאָר קליג ,
זאָגין דעם אמת אייך ,
איך וועל זאגין קליג :
אין בין אַ בחור .

2–טער שב״ב

מיט דיין ענטפֿער , איז גלייך ווייא דוא זאלסט זאגין , אז אלע באוויבטע — זענין נארנים . היט זיך איך זאל דיך דער פֿאר נים דורך קלאַפּען ! קאנטשע ; ענטפֿער גלייך !

צייננא

גלייך — סע איז היינט צעוזאר׳ס פּטירה ,
געה איך צוא זיין קבירה .

1–טער שב״ב

אזויא ווייא אַ פֿריינד , צוא אזויא ווייא אַ פֿיינד ?

צייננא

אודאי אזויא ווייא אַ גוטער פֿריינד ,
נים חלילה ווייא אַ בלוטיגער פֿיינד .

2–טער שב״ב

דאס איז אַ גלייכער ענטפֿער.

4–טער שב״ב

נוא, יעצט וועגין וואָהניג, — קירצער! גיבער!

צינגא

איך וועל אייך ענטפֿערין קורץ און גיך,
נעבען קאפּיטאליע וואָהן איך.

3–טער שב״ב

דייך נאָמין! זאג דעם אמת.

צינגא

דעם אמת, אייך, זאָג איך
מיט'ן נאָמען „צינגא" רופֿט מען מיך.

1–טער שב״ב

צוא רייסט אידהם אויף שטיקליך! ער איז איין מיאַטיעזשניק!

צינגא

דעם נאמען „צינגא" „מליץ" טוה איך טראָגין,
אָבער אז איך בין אַ „מיאַטיעזשניק" וועט קיינער ניט זאָגין.

4–טער שב״ב

אויף שטיקליך פֿאר זיינע מיאוסע „שירים", אויף שטיקליך!

צינגא

איך בין ניט דער צינגא, ניט קיין מיאַטיעזשניק.

2–טער שב״ב

אַלץ איינס, זיין נאמען איז צונגא; מיר ועלין דיזען נאמען

ארויס רייסען פֿון זיין הארצין און דענסמאלט וועלין מיר איהם אָפּ לאָזין .

3–טער שב׳ב

מיר וועלין איהם צוא רייסין ! מיר וועלין איהם צוא רייסין ! האָלאוועשקים ! האָלאוועשקים ! צוא ברוטוס׳ן , צוא קאססיוס׳ן , ברענט אלדינג ! איינינע — צוא דעציוס׳ן , אנדערע צוא קאסקען , דיא איבריגע — צוא טרעבוניוס׳ן ; נוא לאָממיר געהן !

(געהען אוועק)

פירטער אַקט

1–טע קארטינא .

(מאקע דארט אין צימער בייא אנטאניוס׳ן אין הויז . אנטאניוס אקטאוויוס און לעפּידוס זיצען ביים טיש) .

אנטאניוס

און אזויא , וועלין פֿיעל מענטשין שטארבין ; זייא זענין שוין אוים גימעקט פֿון דעם ספיסאָק .

אקטאוויוס

לעאפידוס , און דיין ברודער דאַרף אויך שטאַרבין , דוא ביסט מרוצה אויף דער זאך ? . .

לעאפידוס

יאָ , איך בין מרוצה .